

Linji Gwida li jemendaw il-Linji Gwida EBA/GL/2021/02

dwar id-diligenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terrorizmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranzazzjonijiet okkażjonali ("Il-Linji Gwida dwar il-Fatturi tar-Riskju ta' ML/TF") skont l-Artikolu 17 u 18(4) tad-Direttiva (UE) 2015/849

1. Obbligi ta' konformità u ta' rapportar

Status ta' dawn il-Linji Gwida

1. Dan id-dokument jinkludi Linji Gwida maħruġin skont l-Artikolu 16 tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010¹. F'konformità mal-Artikolu 16(3) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010, l-awtoritajiet kompetenti u l-istituzzjonijiet finanzjarji jridu jagħmlu kull sforz biex jikkonformaw mal-Linji Gwida.
2. Il-Linji Gwida jistabbilixxu l-fehma tal-EBA dwar prattiki superviżorji xierqa fi ħdan is-Sistema Ewropea ta' Superviżjoni Finanzjarja jew dwar kif id-dritt tal-UE għandu jiġi applikat f'qasam partikolari. L-awtoritajiet kompetenti kif definiti fl-Artikolu 4(2) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010 li għalihom japplikaw il-Linji Gwida għandhom jikkonformaw billi jinkorporawhom fil-prattiki tagħhom kif xieraq (eż. billi jemendaw il-qafas legali tagħhom jew il-proċessi superviżorji tagħhom), inkluż fil-każ li l-Linji Gwida jkunu diretti primarjament lejn l-istituzzjonijiet.

Rekwiżiti tar-rapportar

3. Skont l-Artikolu 16(3) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010, l-awtoritajiet kompetenti jridu jinnotifikaw lill-EBA dwar jekk jikkonformawx jew hux beħsiebhom jikkonformaw ma' dawn il-Linji Gwida, jew inkella jagħtu raġunijiet għan-nuqqas ta' konformità, sa 28.08.2024. Fin-nuqqas ta' kwalunkwe notifika sa din l-iskadenza, l-awtoritajiet kompetenti se jiġu kkunsidrati mill-EBA bħala mhux konformi. In-notifiki għandhom jintbagħtu billi tiġi sottomessa l-formola disponibbli fuq is-sit web tal-EBA bir-referenza "EBA/GL/2024/01". In-notifiki għandhom jiġu sottomessi minn persuni b'awtorità xierqa biex jirrapportaw il-konformità f'isem l-awtoritajiet kompetenti tagħhom. Kwalunkwe bidla fl-istatus ta' konformità għandha tiġi rrapportata wkoll lill-EBA.
4. In-notifiki jiġu ppubblikati fuq is-sit web tal-EBA, f'konformità mal-Artikolu 16(3).

¹ Ir-Regolament (UE) Nru 1093/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 li jistabbilixxi Awtorità Superviżorja Ewropea (Awtorità Bankarja Ewropea) u li jemenda d-Deċiżjoni Nru 716/2009/KE u jħassar id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2009/78/KE (ĠU L 331, 15.12.2010, p. 12).

2. Sugġett, kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

Destinatarji

5. Dawn il-Linji Gwida huma indirizzati lill-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji kif definit fl-Artikolu 3(1) u l-Artikolu 3(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849² u lill-awtoritajiet kompetenti kif definit fl-Artikolu 4(2)(iii) tar-Regolament (UE) Nru 1093/2010.

² Id-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu (ĠU L 141, 5.6.2015, p. 73-117).

3. Implimentazzjoni

Id-data tal-applikazzjoni

6. Dawn il-Linji Gwida japplikaw mit-30 ta' Dicembru 2024.

4. Emendi

(i) Emenda għat-titolu tal-Linji Gwida

7. It-titolu tal-Linji Gwida huwa sostitwit b'dan li ġej:

“Linji Gwida EBA/2021/02 dwar id-diliġenza dovuta tal-klijenti u l-fatturi li l-istituzzjonijiet ta' kreditu u finanzjarji għandhom jikkunsidraw meta jivvalutaw ir-riskju tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu assoċjat ma' relazzjonijiet ta' negozju individwali u tranzazzjonijiet okkażjonali (“Il-Linji Gwida dwar il-Fatturi tar-Riskju ta' ML/TF”) skont id-Direttiva (UE) 2015/849”

(ii) Emendi għas-sugġett, il-kamp ta' applikazzjoni u d-definizzjonijiet

8. Fil-paragrafu 12, il-frazi introduttorja hija sostitwita b'dan li ġej:

“Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, it-termini użati u definiti fid-Direttiva (UE) 2015/849 u fir-Regolament (UE) 2023/1113 għandhom l-istess tifsira fil-Linji Gwida. Barra minn hekk, għall-finijiet ta' dawn il-Linji Gwida, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:”

9. Fil-paragrafu 12, jiħassru l-punt (f) u l-punt (m).

(iii) Emendi għal-Linja Gwida 1: Valutazzjonijiet tar-riskju: prinċipji ewlenin għad-ditti kollha

10. Fil-Linja Gwida 1.7, jiżdied il-punt li ġej:

“d) Fil-każ li d-ditta tkun qed tnedi prodotti, servizzi, jew prattiki kummerċjali godda, jew tibdilhom b'mod sinifikanti, inkluż meta tintroduċi kanal ta' konsenja ġdid, jew tadotta teknoloġija innovattiva bħala parti mis-sistemi u mill-qafas ta' kontrolli tal-AML/CFT tagħha, għandha tivvaluta l-iskopertura għar-riskju ta' ML/TF qabel it-tnedija ta' dawn il-prodotti, is-servizzi jew il-prattiki kummerċjali. Fil-każ li dawn il-prodotti, is-servizzi jew il-prattiki kummerċjali jkollhom impatt sinifikanti fuq l-iskopertura għar-riskju ta' ML/TF tad-ditta, id-ditta għandha tirrifletti din il-valutazzjoni fil-valutazzjoni tar-riskju tagħha tan-negozju kollu mwettqa f'konformità mal-Artikolu 8(2) tad-Direttiva (UE) 2015/849 u l-politiki u l-proċeduri tagħha.”

(iv) Emendi għal-Linja Gwida 2: Identifikazzjoni tal-fatturi tar-riskju ta' ML/TF

11. Fil-Linja Gwida 2.4, il-punt b) huwa sostitwit b'dan li ġej:

“b) Il-klijent jew is-sid benefiċjarju għandu rabtiet ma' setturi li huma assoċjati ma' riskju ogħla

ta' ML/TF, pereżempju ċerti negozji għas-servizz tal-flus, fornituri ta' servizzi ta' kryptoassi, kif deskritt fil-Linji Gwida 9.20 u 9.21, każinòs jew negozjanti fil-metalli prezzjużi?"

(v) Emendi għal-Linja Gwida 4: Mizuri ta' CDD li għandhom jiġu applikati mid-ditti kollha

12. Fil-Linja Gwida 4.29, il-frazi introduttorja hija sostitwita b'dan li ġej:

"4.29 Biex iwettqu l-obbligi tagħhom skont l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849, fil-każ li r-relazzjoni ta' negozju tinbeda, tiġi stabbilita, jew titwettaq f'sitwazzjonijiet mhux wiċċ imb wiċċ jew tranżazzjoni okkażjonali titwettaq f'sitwazzjonijiet mhux wiċċ imb wiċċ f'konformità mal-Linji Gwida tal-EBA (EBA/GL/2022/15) dwar l-użu ta' Soluzzjonijiet ta' Onboarding mill-Bogħod tal-Klijenti skont l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849, id-ditti għandhom:"

13. Il-Linja Gwida 4.35 hija ssostitwit b'dan li ġej:

"4.35 Fil-każ li l-fornitur estern ikun ditta stabbilita f'pajjiż mhux tal-UE, id-ditta għandha tiżgura li tifhem ir-riskji legali u r-riskji operazzjonali u r-rekwiżiti tal-protezzjoni tad-*data* assoċjati magħhom u timmitiga dawk ir-riskji b'mod effettiv. Id-ditta għandha tiżgura wkoll li tkun tista' taċċessa fil-pront id-*data* u l-informazzjoni rilevanti tal-klijent meta jkun meħtieġ, inkluż fil-każ ta' terminazzjoni ta' ftehim ta' esternalizzazzjoni."

14. Fil-Linja Gwida 4.60, il-punt a) huwa sostitwit b'dan li ġej:

"a) huma differenti mit-tranżazzjonijiet li d-ditta normalment tistenna abbażi tal-għarfien tagħha tal-klijent, ir-relazzjoni ta' negozju jew il-kategorija li jappartjeni għaliha l-klijent, jew fl-ammont jew fil-frekwenza jew fil-kumplessità jew simili, inkluż meta t-tranżazzjonijiet ikunu akbar jew aktar frekwenti mis-soltu jew għal tranżazzjonijiet li jinvolvu ammonti żgħar li jkunu frekwenti b'mod mhux tas-soltu, jew fil-każ li jkun hemm tranżazzjonijiet suċċessivi mingħajr raġuni ekonomika ovvja, b'hal tranżazzjonijiet li jinqas biex jiġu evitati l-limiti ta' rapportar jew biex it-tranżazzjonijiet mhux tas-soltu jiġu allinjati mal-imġiba u x-xejriet normalment mistennija kif appoġġati mill-informazzjoni miġbura matul il-proċedura ta' onboarding u l-monitoraġġ kontinwu tar-relazzjoni ta' negozju."

15. Fil-Linja Gwida 4.61, il-punt a) huwa sostitwit b'dan li ġej:

"a) it-tehid ta' mizuri raġonevoli u adegwati biex jinftiehem l-isfond u l-iskop ta' dawn it-tranżazzjonijiet, pereżempju billi jiġu determinati s-sors u d-destinazzjoni tal-fondi jew tal-kryptoassi billi tingabar aktar informazzjoni dwar in-negozju tal-klijent biex tiġi aċċertata l-probabbiltà li l-klijent jagħmel tali tranżazzjonijiet; u"

16. Fil-Linja Gwida 4.74, il-punt b) huwa sostitwit b'dan li ġej:

"b) Jekk humiex se jimmonitorjaw it-tranżazzjonijiet manwalment jew billi jużaw sistema awtomatizzata ta' monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet. Id-ditti li jipproċessaw volum għoli ta' tranżazzjonijiet jew tranżazzjonijiet bi frekwenzi għoljin għandhom jikkunsidraw li jistabbilixxu sistema awtomatizzata ta' monitoraġġ tat-tranżazzjonijiet;"

17. Fil-Linja Gwida 4.74, jiżdied il-punt li ġej:

“d) jekk l-użu ta’ għodod avvanzati ta’ analitika, bħal registru distribwit jew għodod ta’ analizi blockchain, huwiex meħtieġ fid-dawl tar-riskju ta’ ML/TF assoċjat man-negozju tad-ditta, u mat-tranzazzjonijiet individwali tal-klijenti tad-ditta.”

(vi) Emendi għal-Linja Gwida 6: Taħrig

18. Fil-Linja Gwida 6.2, il-punt c) huwa sostitwit b’dan li ġej:

“c) Kif jiġu rikonoxxuti tranzazzjonijiet u attivitajiet suspettużi jew mhux tas-soltu, b’kont meħud tan-natura speċifika tal-prodotti u s-servizzi tagħhom, u kif għandhom jipproċedu f’kazijiet bħal dawn;”

19. Fil-Linja Gwida 6.2, jiżdied il-punt li ġej:

“d) Kif jintużaw sistemi awtomatizzati, inklużi għodod avvanzati ta’ analitika, għall-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet u r-relazzjonijiet ta’ negozju, u kif jiġu interpretati l-eżiti minn dawn is-sistemi u l-għodod.”

(vii) Emendi għal-Linja Gwida 8: Linja Gwida settorjali għal relazzjonijiet korrispondenti

20. Fil-Linja Gwida 8.6, il-punt d) huwa sostitwit b’dan li ġej:

“d) Ir-risponent iwettaq negozju sinifikanti ma’ setturi li huma assoċjati ma’ livelli ogħla ta’ riskju ta’ ML/TF. Pereżempju, ir-risponent iwettaq:

- i. negozju ta’ rimessa sinifikanti;
- ii. negozju f’isem ċerti entitajiet ta’ mittenti ta’ flus jew skambju ta’ muniti;
- iii. negozju f’isem jew ma’ fornituri ta’ servizzi tal-kriptoassi, għajr fornitur ta’ servizzi tal-kriptoassi (crypto-asset service provider, CASP) rregolati skont ir-Regolament (UE) 2023/1114³, li huma marbuta b’reġim regolatorju u superviżorju tal-AML/CFT li jkun inqas robust mir-reġim previst fid-Direttiva (UE) 2015/849 jew li ma jkun soġġetti għall-ebda obbligu tal-AML/CFT;
- iv. negozju sinifikanti f’isem is-CASPs, li għalihom il-mudell ta’ negozju huwa ffukat fuq il-forniment tal-prodotti u s-servizzi deskritti fil-Linja Gwida 21.3(d);
- v. negozju ma’ persuni mhux residenti; jew
- vi. negozju f’munita li mhijiex dik tal-pajjiż li fih tkun ibbażata.”

21. Fil-Linja Gwida 8.6, jiżdied il-punt li ġej:

³ Ir-Regolament (UE) 2023/1114 dwar is-swieq fil-kriptoassi, u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1093/2010 u (UE) Nru 1095/2010 u d-Direttivi 2013/36/UE u (UE) 2019/1937

“h) il-kont IBAN ipprovdut minn CASP risponent fil-każ li jirċievi fondi f’ munita uffiċjali⁴ mingħand il-klijenti u għandu l-isem u s-sjeda ta’ kumpanija, li mhijiex il-kumpanija tas-CASP risponenti jew b’xi mod magħruf li hija marbuta mas-CASP risponent.”

22. Fil-Linja Gwida 8.8, jiżdied il-punt li ġej:

“d) Ir-risponent ma jkunx jista’ jivverifika b’livell suffiċjenti ta’ ċertezza li l-klijenti tiegħu ma jkunux ibbażati f’guriżdizzjonijiet iddikjarati fil-punt a) tal-Linja Gwida 8.8, inkluż permezz tal-verifika tal-indirizzi tal-protokoll tal-internet (IP) tal-klijenti tiegħu jew mezz oħra, f’ċirkostanzi fejn ikun meħtieġ mill-politiki u l-proċeduri tar-risponent.”

23. Fil-Linja Gwida 8.17, il-punt a) u l-punt c) huma sostitwiti b’dan li ġej:

“a) Jiġbru informazzjoni suffiċjenti dwar istituzzjoni ta’ risponent biex jifhmu bis-sħiħ in-natura tan-negozju tar-risponent, biex jiddeterminaw l-punt sa fejn in-negozju tar-risponent jesponi lill-korrisponent għal riskju oġġla ta’ ħasil tal-flus. Dan għandu jinkludi t-teħid ta’ passi biex ikun hemm fehim u jiġi vvalutat ir-riskji tan-natura tal-klijentela tar-risponent, jekk ikun meħtieġ, billi r-risponent jintalab informazzjoni dwar il-klijenti tiegħu u t-tip ta’ attivitajiet li r-risponent se jwettaq permezz tal-kont ta’ korrispondenza jew, jekk rilevanti, it-tip ta’ kryptoassi li r-risponent CASP se jwettaq permezz tal-kont ta’ korrispondenza.”

“c) Jivvalutaw il-kontrolli ta’ AML/CFT tal-istituzzjoni tar-risponent. Dan jimplika li l-korrisponent għandu jwettaq valutazzjoni kwalitattiva tal-qafas ta’ kontroll ta’ AML/CFT tar-risponent, mhux biss jikseb kopja tal-politiki u l-proċeduri ta’ AML tar-risponent. Din il-valutazzjoni għandha tinkludi l-għodod ta’ monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet fis-seħħ biex jiġi żgurat li jkunu adegwati għat-tip ta’ negozju mwettaq mir-risponent. Din il-valutazzjoni għandha tiġi dokumentata b’mod xieraq. F’konformità mal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju, fil-każ li r-riskju hu speċjalment għoli u b’mod partikolari fejn il-volum tat-tranzazzjonijiet bankarji tal-korrisponent ikun sostantiv, il-korrisponent għandu jikkunsidra żjarat fuq il-post u/jew ittestjar ta’ kampjuni biex ikun sodisfatt li l-politiki u l-proċeduri ta’ AML tar-risponent jiġu implimentati b’mod effettiv.

(viii) Emendi għal-Linja Gwida 9: Linja Gwida settorjali għall-banek bl-imnut

24. Il-Linja Gwida 9.3 hija ssostitwit b’dan li ġej:

“9.3. Il-banek għandhom jikkunsidraw il-fatturi tar-riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma’ daww stabbiliti fit-Titolu I ta’ dawn il-Linji Gwida. Il-banek li jipprovdu servizzi ta’ mmaniġġjar tal-ġid għandhom jirreferu wkoll għal-Linja Gwida settorjali 12, is-servizzi ta’ bidu ta’ pagament jew

⁴ L-Artikolu 3, il-punt (8) tar-Regolament (UE) 2023/1114 jiddefinixxi l-munita uffiċjali bħala munita uffiċjali ta’ pajjiż li tinħareġ minn bank ċentrali jew minn awtorità monetarja oħra.

is-servizzi ta' informazzjoni dwar il-kontijiet għandhom jirreferu wkoll għal-Linja Gwida settorjali 18 u dawk li jipprovdu servizzi tal-kriptoassi għandhom jirreferu għal-Linja Gwida settorjali 21.”

25. Il-Linja Gwida 9.16 hija ssostitwit b'dan li ġej:

“9.16 Fil-każ li klijent ta' bank jiftaħ “kont miġbur/omnibus” sabiex jamministra fondi li jappartjenu għall-klijenti proprji tiegħu, il-bank għandu japplika miżuri kompleti ta' diliġenza dovuta tal-klijenti (CDD), inkluż li jittratta lill-klijenti tal-klijent bħala sidien beneficijarji tal-fondi miżmuma fil-kont miġbur u jivverifika l-identitajiet tagħhom.”

26. Il-Linja Gwida 9.17 hija ssostitwit b'dan li ġej:

“9.17 Fil-każ li bank ikun iddetermina, abbażi tal-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF tiegħu mwettqa f'konformità ma' dawn il-Linji Gwida, li l-livell tar-riskju ta' ML/TF assoċjat mar-ta' negozju huwa għoli, għandu japplika l-miżuri ta' EDD stabbiliti fl-Artikolu 18 tad-Direttiva (UE) 2015/849, kif xieraq.”

27. Fil-Linja Gwida 9.18, il-frazi introdutturja hija sostitwita b'dan li ġej:

“9.18. Madankollu, sa fejn ikun permess mil-leġiżlazzjoni nazzjonali, meta, skont il-valutazzjoni tar-riskju individwali ta' ML/TF tal-klijent, ir-riskju assoċjat mar-relazzjoni ta' negozju jkun baxx, bank jista' japplika miżuri simplifikati ta' diliġenza dovuta (SDD), dment li:”

28. L-intestatura tal-Linji Gwida 9.20 sa 9.24 hija sostitwita b'dan li ġej:

“Klijenti li joffru servizzi relatati ma' kriptoassi”

29. Il-Linji Gwida 9.20 sa 9.23 jiġihassru.

30. Jiddaħħlu l-Linji Gwida 9.20 u 9.21 li ġejjin:

“9.20 Meta jidhru f'relazzjoni ta' negozju ma' klijent li jkun fornitur ta' servizzi ta' kriptoassi, għajr CASP irregolat skont ir-Regolament (UE) 2023/1114⁵, il-banek jistgħu jkunu esposti għal riskju akbar ta' ML/TF. Ir-riskju jista' jitnaqqas f'ċirkostanzi fejn tali fornitur ikun irregolat u ssorveljat taħt qafas regolatorju simili għal dak stabbilit fir-Regolament (UE) 2023/1114 jew fid-Direttiva (UE) 2015/849. Il-banek għandhom iwettqu l-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF ta' dawn il-klijenti qabel ma jstabbilixxu relazzjoni ta' negozju magħhom. Bħala parti minn dan, il-banek għandhom jikkunsidraw ukoll ir-riskju ta' ML/TF assoċjat mat-tip speċifiku ta' kriptoassi li huma pprovduti jew servuti minn dawn il-fornituri.”

“9.21 Biex jiġi żgurat li l-livell ta' riskju ta' ML/TF assoċjat mal-klijenti deskritt fil-Linja Gwida 9.20 jiġi mitigat, il-banek, bħala parti mill-miżuri ta' CDD tagħhom, għandhom mill-inqas:

⁵ Ir-Regolament (UE) 2023/1114 dwar is-swieq fil-kriptoassi, u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1093/2010 u (UE) Nru 1095/2010 u d-Direttivi 2013/36/UE u (UE) 2019/1937.

- a) jidhlu fi djalogu mal-klijent biex jifhmu n-natura tan-negozju u r-riskji ta' ML/TF li n-negozju hu espost għalihom;
- b) minbarra li jivverifikaw l-identità tas-sidien benefiċjarji tal-klijent, iwettqu diliġenza dovuta fuq il-manigment superjuri sal-punt li jkunu differenti, inkluża l-konsiderazzjoni ta' kwalunkwe informazzjoni avversa;
- c) jifhmu sa fejn dawn il-klijenti japplikaw il-miżuri ta' CDD proprji tagħhom lill-klijenti tagħhom jew taħt obbligu legali jew fuq bażi volontarja.
- d) jiddeterminaw jekk il-klijent huwiex irregiſtrat jew liċenzjat fi Stat Membru tal-UE/taż-ŻEE jew f'pajjiż mhux tal-UE, u, fil-każ ta' pajjiż mhux tal-UE, tiegħu pożizzjoni dwar l-adeqwatezza tar-regim regolatorju u superviżorju tal-AML/CFT ta' dak il-pajjiż mhux tal-UE f'konformità mal-Linja Gwida 2.11;
- e) jiddeterminaw jekk is-servizzi pprovduti mill-klijent jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tar-registrazzjoni jew tal-liċenzja tal-klijent;
- f) jiddeterminaw jekk il-klijent huwiex qed jipprovdi servizzi għajr dawk li għalihom huwa rregiſtrat jew liċenzjat bħala istituzzjoni ta' kreditu jew finanzjarja;
- g) fil-każ li n-negozju tal-klijent jinvolvi l-ħruġ ta' kriptoassi biex jingabru fondi, bħal Offerti Inizjali tal-Muniti, il-banek għandhom jiddeterminaw jekk tali negozju jitwettaqx f'konformità mar-rekwiżiti legali eżistenti u, fejn applikabbli, jekk huwiex irregolat għall-finijiet tal-AML/CFT skont standards miftiehma internazzjonalment, bħal standards ippubblikati mit-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja."

(ix) Emendi għal-Linja Gwida 10: Linja gwida settorjali għall-emittenti tal-flus elettronici

31. Il-Linja Gwida 10.2 hija ssostitwit b'dan li ġej:

"10.2. Id-ditti li joħorġu flus elettronici għandhom jikkunsidraw il-fatturi tar-riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' dawk stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-Linji Gwida. Ditti li l-awtorizzazzjoni tagħhom tinkludi l-forniment ta' attivitajiet ta' negozju bħala servizzi ta' bidu ta' pagament u servizzi ta' informazzjoni dwar il-kontijiet għandhom jirreferu wkoll għal-linja gwida settorjali 18. Il-linja gwida settorjali 11 għal mittenti ta' flus tista' tkun rilevanti wkoll f'dan il-kuntest. Id-ditti li jipprovdu servizzi tal-kriptoassi għandhom jirreferu wkoll għal-Linja Gwida settorjali 21."

(x) Emendi għal-Linja Gwida 15: Linja gwida settorjali għad-ditti ta' investment

32. Il-Linja Gwida 15.1 hija ssostitwit b'dan li ġej:

“15.1. Id-ditti ta' investment kif definiti tal-Artikolu 4(1)(1) tad-Direttiva 2014/65/UE għandhom jikkunsidraw meta jipprovdu jew jeżegwixxu servizzi jew attivitajiet ta' investment kif definiti fl-Artikolu 4(1)(2) tad-Direttiva (UE) 2014/65 il-fatturi tar-riskju u l-miżuri li ġejjin flimkien ma' daww stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-Linji Gwida. Il-Linja Gwida settorjali 12 u l-Linji Gwida 21 jistgħu wkoll ikunu rilevanti f'dan il-kuntest.”

(xi) Emendi għal-Linja Gwida 17 Linja Gwida settorjali għal pjattaformi rregolati ta' finanzjament kollettiv

33. Fil-Linja Gwida 17.4, il-punt i) huwa sostitwit b'dan li ġej:

“ i). Il-fornitur tas-servizz ta' finanzjament kollettiv (CSP) jippermetti l-użu tal-kriptoassi minn investituri u sidien tal-proġetti biex isir saldu tat-tranzazzjonijiet ta' pagament tagħhom permezz tal-pjattaforma ta' finanzjament kollettiv, fil-każ li tali trasferimenti jistgħu jkunu esposti għal riskju akbar ta' ML/TF minhabba fatturi deskritti fil-Linja Gwida 21.3(d).”

34. Fil-Linja Gwida 17.6, il-punt b) huwa sostitwit b'dan li ġej:

“b) L-investitur jew is-sid tal-proġett jittrasferixxi kriptoassi, fil-każ li tali trasferiment jista' jkun espost għal riskju akbar ta' ML/TF minhabba fatturi deskritti fil-Linja Gwida 21.3, il-punt (d).”

35. Tiddaħħal il-Linja Gwida li ġejja:

(xii) “Linja Gwida 21: Linja Gwida Settorjali għall-fornituri ta' servizzi tal-kriptoassi (CASPs)

21.1. Is-CASPs għandhom ikunu konxji li huma esposti għal riskji ta' ML/TF minhabba karatteristiċi speċifiċi tal-mudell ta' negozju tagħhom u t-teknoloġija użata bħala parti min-negozju tagħhom, li tippermettilhom trasferiment ta' kriptoassi minnufih madwar id-dinja u onboarding ma' klijenti f'għuridazzjonijiet differenti. Ir-riskju jizjed aktar meta jipproċessaw jew jiffaċilitaw it-tranzazzjonijiet jew joffru prodotti jew servizzi li joffru livell ogħla ta' anonimità.

21.2. Fil-każ li joffru servizzi tal-kriptoassi, is-CASPs għandhom jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet fit-Titolu I kif ukoll mad-dispożizzjonijiet speċifiċi għas-settur stabbiliti fit-Titolu II fejn dawn ikunu rilevanti għall-offerta tal-prodott tas-CASP.

Fatturi tar-riskju

Fatturi tar-riskju ta' prodotti, servizzi u tranzazzjonijiet

21.3. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex **jiżjed ir-riskju**:

a) il-prodotti jew is-servizzi pprovduti minn CASP joffru livell ogħla ta'

anonimità;

- b) il-prodott jippermetti pagamenti minn partijiet terzi li la huma assoċjati mal-prodott u lanqas identifikati u vverifikati minn qabel, fil-każ li tali pagamenti ma jkollhom l-ebda raġuni ekonomika evidenti;
- c) il-prodott ma jqiegħed l-ebda restrizzjoni bil-quddiem fuq il-volum jew il-valur globali tat-tranzazzjonijiet;
- d) il-prodott jippermetti tranzazzjonijiet bejn il-kont tal-klijent u:
 - i. indirizzi awtoospitati;
 - ii. kontijiet tal-kriptoassi jew indirizzi ta' reġistru distribwit immanigġjati minn fornitur ta' servizzi ta' kriptoassi kif definit fil-Linja Gwida 9.20 jew li huwa soġġett għar-reġim regolatorju u superviżorju tal-AML/CFT li huwa inqas robust mir-reġim previst fid-Direttiva (UE) 2015/849;
 - iii. pjattaforma ta' skambju tal-kriptoaluti bejn il-pari jew tip ieħor ta' applikazzjoni deċentralizzata jew distribwita tal-kriptoassi, li ma tkunx ikkontrollata jew influwenzata minn persuna ġuridika jew fiżika (spiss imsejha "finanzjament deċentralizzat" (DeFi));
 - iv. pjattaformi li għandhom l-għan li joskuraw it-tranzazzjonijiet u li jiffacilitaw l-anonimità bħal pjattaformi mixer jew tumbler;
 - v. hardware użat għall-iskambju tal-kriptoassi ma' muniti uffiċjali jew viċi versa (bħal ATMs tal-kripto), li jinvolvi l-użu ta' flus kontanti jew flus elettronici, li jibbenefikaw minn eżenzjonijiet skont l-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849 jew li ma jaqgħux taħt ir-reġim regolatorju u superviżorju fl-UE.
- e) prodotti li jinvolvu prattiki kummerċjali ġodda, inklużi kanali ġodda ta' distribuzzjoni, u l-użu ta' teknoloġiji fil-każ li l-livell tar-riskju ta' ML/TF ma jistax jiġi vvalutat b'mod affidabbli mis-CASP f'konformità mal-punt (d) tal-Linja Gwida 1.7 minħabba n-nuqqas ta' informazzjoni;
- f) fil-każ li s-CASP bl-ingrossa jeżerċita kontroll dgħajjef fuq is-servizz imbejt ipprovdut minn CASP ieħor;
- g) ir-riżultati ta' analiżi mmexxija minn għodod avvanzati ta' analitika jindikaw livell akbar ta' riskju.

21.4. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex **jitnaqqas ir-riskju**:

- a) prodotti b'funzjonalità mnaqqsa, bħal volumi jew valuri baxxi ta'

tranzazzjonijiet;

- b) il-prodott jippermetti tranzazzjonijiet bejn il-kont tal-klijent u
- i. il-kontijiet tal-kriptoassi jew l-indirizzi tar-registru distribwit fl-isem tal-klijent miżmuma minn CASP;
 - ii. kont tal-kriptoassi jew indirizz tar-registru distribwit f'isem il-klijent, li jkun miżmum minn fornitur tas-servizzi tal-kriptoassi, għajr CASP irregolat skont ir-Regolament (UE) 2023/1114⁶, li jkun irregolat barra mill-UE skont il-qafas regolatorju, li jkun robust daqs dak previst fir-Regolament (UE) 2023/1114 u li jkun soġġett għall-qafas regolatorju u superviżorju tal-AML/CTF li jkun robust daqs dak previst fid-Direttiva (UE) 2015/849;
 - iii. kont bankarju f'isem il-klijent f'istituzzjoni ta' kreditu li tkun soġġetta għal qafas regolatorju u superviżorju tal-AML/CFT stabbilit fid-Direttiva (UE) 2015/849 jew qafas legiżlattiv ieħor barra mill-UE li jkun robust daqs dak previst fid-Direttiva (UE) 2015/849; jew
- c) in-natura u l-kamp ta' applikazzjoni tal-kanali jew tas-sistemi ta' pagament użati mis-CASP huma limitati għal sistemi b'ċirkwit magħluq jew sistemi maħsuba biex jiffaċilitaw il-mikropagamenti jew il-pagamenti minn gvern għal persuna jew pagamenti minn persuna għal gvern;
- d) il-prodott ikun disponibbli biss għal grupp limitat u definit ta' klijenti, b'hal impjegati ta' kumpanija li tkun f'arġent kryptoassi;

Fatturi tar-riskju tal-klijenti

21.5. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex **jżied ir-riskju**:

- a) rigward **it-tip tal-klijent** b' mod partikolari:
- i. organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ li tkun għet marbuta, abbażi ta' sorsi affidabbli u indipendenti, ma' estremiżmu, propaganda estremista jew simpatiji u attivitajiet terroristiċi, jew li kienet involuta f'imgħiba hażina jew attivitajiet kriminali, inkluż ML/TF jew każijiet relatati ma' korruzzjoni;
 - ii. impriża, li hija bank fantażma, kif definit fl-Artikolu 3(17) tad-Direttiva (UE) 2015/849, jew tip ieħor ta' kumpanija fittizja;
 - iii. kumpanija, li għet stabbilita reċentement u li qed tipproċessa volumi kbar ta' tranzazzjonijiet;

⁶ Ir-Regolament (UE) 2023/1114 dwar is-swieq fil-kriptoassi, u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1093/2010 u (UE) Nru 1095/2010 u d-Direttivi 2013/36/UE u (UE) 2019/1937

- iv. kumpanija rreġistrata legalment li tipproċessa volumi kbar ta' tranżazzjonijiet wara perjodu ta' inattività minn meta ġiet stabbilita;
- v. impriża, li hija f'relazzjoni ta' negozju ma' impriża(i) oħra fil-grupp kif definit fl-Artikolu 3(15) tad-Direttiva (UE) 2015/849 li tipprovdi prodotti u servizzi relatati ma' kryptoassi;
- vi. impriża jew persuna li qed tuża indirizz IP assoċjat ma' darknet jew software li jippermetti komunikazzjoni anonima, inklużi emails kriptati, servizzi ta' email anonimi jew temporanji u VPNs;
- vii. persuna vulnerabbli, jiġifieri persuna li x'aktarx ma tkunx klijent tipiku ta' CASP, jew persuna li turi ftit li xejn ikollha għarfien u fehim tal-kriptoassi jew tat-teknoloġija relatata, li jista' jiġi evidenzjat mir-riżultati ta' test tal-adekwatezza/tal-għarfien jew permezz ta' impenji oħra mal-klijent, u li madankollu tagħzel li tagħmel tranżazzjonijiet frekwenti jew ta' valur għoli, jista' jżid ir-riskju li l-klijent ikun qed jintuża bħala kurrier ta' flus miksuba illegalment.

b) Rigward **l-imġiba tal-klijent**, sitwazzjonijiet fejn il-klijent:

- i. Jipprova jiftaħ diversi kontijiet tal-kriptoassi mas-CASP mingħajr ebda raġuni ekonomika jew skop ta' negozju evidenti.
- ii. jew is-sid benefiċjarju tal-klijent ma jistax jew ma jridx jipprovdi l-informazzjoni ta' CDD meħtieġa, meta mitlub mis-CASP, mingħajr ebda raġuni legittima għaliha, billi:
 - a) jevita deliberatament il-kuntatt dirett ma' CASP, jew wiċċ imb wiċċ jew mill-bogħod;
 - b) jipprova jioskura s-sid benefiċjarju tal-fondi permezz tal-involviment ta' aġenti jew assoċjati, bħal fornituri jew servizzi fiduċjarji jew servizzi korporattivi, fir-relazzjoni ta' negozju jew fit-tranżazzjonijiet;
 - c) jibqa' sieket jew jipprova jiżgwida lis-CASP dwar is-sors tal-fondi jew is-sors tal-kriptoassi użati biex jinkisbu l-kriptoassi jew l-iskop tat-tranżazzjonijiet.
- iii. Juża indirizz IP jew apparat mobbli li huwa marbut ma' diversi klijenti, mingħajr ebda raġuni ekonomika evidenti, jew li huwa magħruf li huwa marbut ma' attivitajiet potenzjalment illegali jew kriminali; jew il-kont tal-kriptoassi tal-klijent huwa aċċessat minn diversi indirizzi tal-IP mingħajr ebda rabta evidenti mal-klijent.
- iv. Jipprovdi informazzjoni li tkun inkonsistenti, inkluż meta l-indirizz IP tal-klijent ikun inkonsistenti ma' informazzjoni oħra dwar il-klijent, bħall-informazzjoni meħtieġa biex takkumpanja trasferiment f'konformità mal-Artikolu 14(1) u 14 (2) tar-Regolament (UE) 2023/1113, jew ir-residenza abitwali, ir-reġistrazzjoni jew l-

attivitajiet tan-negozju tal-klijent (kemm fil-mument tad-dhul fir-relazzjoni ta' negozju kif ukoll fil-hin tat-tranzazzjoni), l-informazzjoni dwar is-sorsi tal-fondi jew is-sorsi tal-kriptoassi tkun inkonsistenti ma' informazzjoni oħra ta' CDD jew mal-profil generali tal-klijent.

- v. Qed juza indirizz, post jew indirizz IP marbut ma' kontijiet tal-kriptoassi rreġistrati ma' utenti differenti mizmuma b'CASPs wieħed jew b'diversi CASPs.
- vi. Ta' spiss jibdel l-informazzjoni personali tiegħu jew l-istrumenti ta' pagament tiegħu mingħajr raġuni ovvja.
- vii. Spiss jirċievi jew jittrasferixxi tali ammonti ta' kriptoassi minn indirizzi awtoospitati, li jkunu ftit inqas mil-livell limitu ta' EUR 1 000 definit fl-Artikolu 14(5) u fl-Artikolu 16(2) tar-Regolament (UE) 2023/1113 li jiskatta l-verifika tal-benefiċjarju jew tal-originatur.
- viii. Jindika li l-iskop huwa li jsir investiment f'offerta pubblika inizjali ta' tokens jew fi kriptoassi jew fi prodott li joffri redditu sproporzjonatament għoli u li jkun ibbażat f'għuridazzjoni ta' riskju għoli jew li jkun assoċjat ma' indikazzjonijiet relatati mal-frodi għolja jew li ma jkunx appoġġat minn white paper meħtieġa skont ir-Regolament (UE) 2023/1114.⁷
- ix. Juri mġiba jew xejriet ta' tranzazzjonijiet li mhumiex konformi ma' dak mistenni mit-tip ta' klijent jew il-kategorija ta' riskju li jappartjeni għaliha, jew li ma tkunx mistennija abbażi tal-informazzjoni li l-klijent ikun ipprova lis-CASP, jew fil-bidu jew matul ir-relazzjoni ta' negozju. Tali ċirkostanzi jinkludu l-klijent:
 - a) iżid b'mod mhux mistenni u mingħajr raġuni ovvja b'mod sinifikanti l-volum jew il-valur ta' trasferiment ta' kriptoassi jew ta' trasferimenti kkombinati wara perjodu ta' inattività;
 - b) jagħmel tranzazzjonijiet bi frekwenza għolja mhux tas-soltu u volum ta' kriptoassi, li jkunu inkonsistenti mal-iskop u n-natura tar-relazzjoni ta' negozju u mingħajr skop ekonomiku evidenti;
 - c) iżid il-limitu tat-tranzazzjonijiet sal-punt li ma jkunx proporzjonat mal-introjt ddkjarat tal-klijent jew inkella jaqbez il-volum mistenni tal-attività.
- x. Juri mġiba u xejriet, li mhumiex tas-soltu minħabba li jinvolvu trasferimenti mhux spjegati lejn/minn indirizzi tar-reġistru distribwit jew kontijiet tal-kriptoassi f'diversi għuridazzjonijiet mingħajr skop ta' negozju jew legali evidenti.
- xi. Meta jiskambja l-kriptoassi ma' muniti uffiċjali u viċi versa, il-klijent:
 - a) juza diversi kontijiet bankarji jew ta' pagament, karti ta' kreditu

⁷ Ir-Regolament (UE) 2023/1114 dwar is-swieg fil-kriptoassi, u li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1093/2010 u (UE) Nru 1095/2010 u d-Direttivi 2013/36/UE u (UE) 2019/1937.

- jew kards imħallsa minn qabel biex jiffinanzja l-kont tal-kriptoassi;
 - b) juża kont bankarju jew ta' pagament, karta ta' kreditu f'isem persuna differenti mill-klijent mingħajr ma jkollu rabtiet evidenti ma' dik il-persuna;
 - c) juża kont bankarju jew ta' pagament li jinsab f'guriżdizzjoni, li huwa inkonsistenti mal-indirizz jew il-post partikolari tal-klijent;
 - d) juża diversi fornituri ta' servizzi ta' pagament;
 - e) jitlob ripetutament skambju ta' kriptoassi ma' jew minn flus kontanti jew flus elettronici anonimi;
 - f) juża protokollu li jgħaqqdu żewġ blockchains, għall-iskambju tal-kriptoassi ma' kriptoassi oħra fuq network differenti, bħal Monero, Zcash jew simili;
 - g) juża ATMs tal-kripto f'postijiet differenti biex ripetutament jittrasferixxi fondi f'kont bankarju;
 - h) jirtira l-kriptoassi minn CASP għal indirizz awtoospitat immedjatament wara li jiddepożita kriptoassi jew jiskambja għal kriptoassi differenti f'CASPs.
- xii. Qed jinvesti jew jiskambja kriptoassi, li jkun issellef permezz ta' pjattaforma ta' self bejn il-pari jew pjattaforma ta' self oħra li ma taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2023/1114 jew skont kwalunkwe qafas regolatorju rilevanti ieħor fl-UE jew barra minnha u, b'mod partikolari, li hija applikazzjoni decentralizzata jew distribwita mingħajr l-ebda persuna għuridika jew fiżika b'kontroll jew influwenza fuqha.
- xiii. B'mod dirett jew indirett jirċievi jew jibgħat kriptoassi li jkunu assoċjati mad-darknet jew li jkunu r-riżultat ta' attivitajiet illegali.
- xiv. Ikun qed jinvesti jew jiskambja kriptoassi, li huma stess joffru grad ogħla ta' anonimità jew il-klijent jirċievi kriptoassi li jkunu għew soġġetti għal attivitajiet li jsaħħu l-anonimità, b'mod partikolari, proċessi li jostakolaw it-tranzazzjoni fuq it-teknoloġija tar-reġistru jew li jkun fihom karatteristiċi oħra simili għal dawk elenkati fil-punt a) tal-Linja Gwida 21.5.
- xv. Jirċievi ripetutament kriptoassi minn jew jibgħat kriptoassi lil:
 - a) kont tal-kriptoassi permezz ta' fornitur intermedjarju ta' servizzi tal-kriptoassi, li ma jaqax fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2023/1114 jew taħt kwalunkwe qafas regolatorju rilevanti ieħor fl-UE jew barra minnha; jew li jkun soġġett għal qafas regolatorju u supervizorju tal-AML/CTF li jkun inqas robust minn dak previst fid-Direttiva (UE) 2015/849;
 - b) diversi indirizzi awtoospitati jew kontijiet tal-kriptoassi

- miżmuma mill-istess CASPs jew minn CASPs differenti mingħajr raġuni ekonomika evidenti għalihom;
- c) kont tal-kriptoassi maħluq gdid jew preċedentement inattiv jew indirizz ta' reġistru distribwit miżmum minn parti terza;
 - d) indirizzi awtoospitati fuq pjattaformi decentralizzati, li jinvolvu l-użu ta' mixers, tumblers u teknoloġiji oħrajn li jtejbu l-privatezza li jistgħu joskuraw l-istorja finanzjarja assoċjata mal-indirizz tar-reġistru distribwit u s-sors tal-fondi għat-tranzazzjoni, għalhekk jimminaw l-abbiltà tas-CASP li jkun jaf lill-klijenti tiegħu u jimplimenta sistemi u kontrolli effettivi ta' AML/CTF;
 - e) kont tal-kriptoassi ftit wara l-onboarding mis-CASP, li mbagħad jiġi segwit minn irtirar jew trasferiment minn tali kont f'perjodu qasir ta' żmien mingħajr raġuni ekonomika evidenti għalih;
 - f) kont tal-kriptoassi spiss taħt livell limitu definit jew, fil-każ ta' trasferimenti għal indirizz awtoospitat, taħt il-livell limitu ta' EUR 1 000 kif definit fl-Artikolu 14(5) u l-Artikolu 16(2) tar-Regolament (UE) 2023/1113;
 - g) kont tal-kriptoassi permezz tal-qsim tat-tranzazzjonijiet f'diversi tranzazzjonijiet li jintbagħtu lil diversi indirizzi tar-reġistru distribwit bl-użu ta' tekniki ta' smurfing.
- xvi. Il-klijent jidher li jisfrutta l-ħsarat teknoloġiċi jew in-nuqqasijiet għall-vantaġġ tiegħu.
- xvii. Il-klijent jispjega li l-kriptoassi trasferiti lis-CASP inkisbu permezz ta' premji ta' mining jew ta' staking, iżda dawn il-gwadanji ma jidhrux li huma proporzjonati għall-kriptoassi ġġenerati permezz ta' tali attivitajiet.

21.6. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex **jitnaqqas ir-riskju** fil-każ li:

- a) il-klijent ikun ikkonforma mar-rekwiżiti ta' informazzjoni previsti fir-Regolament (UE) 2023/1113 u kif speċifikat aktar fit-Taqsima 4 tal-Linji Gwida dwar ir-Regola tal-lvvjaġġar tal-EBA,⁸ matul tranzazzjonijiet preċedenti fi kriptoassi u jkun ipprova informazzjoni li tippermetti l-identifikazzjoni ta' klijent jew il-kapaċità li jivverifikaha jekk ikun hemm dubju jew suspett;
- b) it-tranzazzjonijiet preċedenti tal-klijent fil-kriptoassi ma jkunux taw lok għal suspett jew tħassib, u l-prodott jew is-servizz imfittex ikun konformi mal-profil tar-riskju tal-klijent;

⁸ Il-Linji gwida dwar il-prevenzjoni tal-abbuż ta' fondi u ċerti trasferimenti tal-kriptoassi għall-finijiet ta' ħasil tal-flus u finanzjament tat-terroriżmu skont ir-Regolament (UE) 2023/1113, [... jekk jogħġbok daħħal hawnhekk in-numru ta' dawn il-LG ladarba jiġi adottat ", bħalissa taħt konsultazzjoni (EBA/CP/2023/35)] ("Il-Linji Gwida tar-Regoli tal-lvvjaġġar")

- c) il-klijent jitlob skambju lejn/mill-munita uffiċjali u jew is-sors jew id-destinazzjoni tal-fondi huwa l-kont bankarju tal-klijent stess ma' istituzzjoni ta' kreditu f'guriżdizzjoni vvalutata mis-CASP bħala riskju baxx;
- d) il-klijent jitlob skambju u jew is-sors jew id-destinazzjoni tal-kriptoassi jkun il-kont tal-kriptoassi proprju tal-klijent jew indirizz tar-reġistru distribwit, li jkun ospitat jew minn CASP irregolat skont ir-Regolament (UE) 2023/1114 jew minn fornitur ta' servizzi tal-kriptoassi, għajr CASP, irregolat skont ir-Regolament (UE) 2023/1114, li jkun regolat u ssorveljat barra mill-UE skont il-qafas regolatorju li jkun robust daqs dak previst fir-Regolament (UE) 2023/1114 u, li jkun soġġett għar-rekwiżiti tal-AML/CFT robusti daqs dawk previsti fid-Direttiva (UE) 2015/849, li jkun gie elenkat fil-lista l-bajda jew gie ddeterminat mod ieħor mis-CASP bħala riskju baxx;
- e) il-klijent jitlob skambju u jew is-sors jew id-destinazzjoni tal-kriptoassi jkunu relatati ma' pagamenti ta' valur baxx għal oġġetti u servizzi lejn/minn kont tal-kriptoassi jew indirizz tar-reġistru distribwit li fuqu ma jkun hemm l-ebda informazzjoni avversa disponibbli;
- f) it-trasferimenti tal-klijenti bejn żewġ CASPs jew CASP u fornitur ta' servizz tal-kriptoassi, għajr CASP irregolat skont ir-Regolament (UE) 2023/1114, li jkun jew soġġett għal regolamentazzjoni u superviżjoni fl-UE jew inkella jkun soġġett għal qafas regolatorju li jkun robust daqs dak previst fir-Regolament (UE) 2023/1114 u, li jkun soġġett għar-rekwiżiti ta' AML/CFT robusti daqs dawk previsti fid-Direttiva (UE) 2015/849.

Fatturi tar-riskju tal-pajjiż jew ġeografiċi

21.7. Il-fatturi li ġejjin jistgħu jikkontribwixxu biex jiżdied ir-riskju:

- a) Il-fondi tal-klijent li jiġu skambjati għal kriptoassi jkunu derivati minn relazzjonijiet personali jew ta' negozju li jinvolvu guriżdizzjonijiet assoċjati ma' riskju oġhla ta' ML/TF.
- b) Il-kont tal-kriptoassi oriġinarju jew tal-benefiċjarju jew indirizz ta' reġistru distribwit huwa marbut ma' guriżdizzjoni assoċjata ma' riskju oġhla ta' ML/TF jew ma' guriżdizzjonijiet/regjuni magħrufa li jipprovdu finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi jew li jwettqu jospitaw l-attivitajiet ta' gruppi li jwettqu reati terroristiċi, u ma' guriżdizzjonijiet soġġetti għal sanzjonijiet, embargi jew miżuri finanzjarji li huma relatati mat-terroriżmu, il-finanzjament tat-terroriżmu jew il-proliferazzjoni.
- c) Il-klijent jew is-sid benefiċjarju tal-klijent ikun residenti, ikun stabbilit, jopera fi jew ikollu relazzjonijiet personali jew ta' negozju li jinvolvu guriżdizzjoni

assoċjata ma' riskju miżjud ta' ML jew ta' TF.

- d) Ir-relazzjoni ta' negozju tiġi stabbilita permezz ta' CASP jew ATM tal-kripto, li jkun jinsab f'regjun jew f'guriżdizzjoni li tkun assoċjata ma' livelli għoljin tar-riskju ta' ML/TF.
- e) Il-klijent ikun involut f'operazzjonijiet ta' mining tal-kriptoassi, direttament jew indirettament permezz ta' relazzjonijiet ma' partijiet terzi, li jsehhu f'guriżdizzjoni ta' riskju għoli, identifikata mill-Kummissjoni Ewropea f'konformità mal-Artikolu 9 tad-Direttiva (UE) 2015/849, jew f'guriżdizzjoni li tkun soġġetta għal miżuri restrittivi jew sanzjonijiet finanzjarji mmirati.

21.8. Il-fattur li jista' jikkontribwixxi biex **jitnaqqas ir-riskju:**

- a) fejn it-trasferiment jiġi minn jew jintbagħat lil kont tal-kriptoassi jew indirizz ta' registru distribwit li jkun ospitat minn CASP jew minn fornitur tas-servizzi ta' kriptoassi għajr CASP irregolat skont ir-Regolament (UE) 2023/1114, f'guriżdizzjoni assoċjata ma' livelli baxxi tar-riskju ta' ML/TF.

Fatturi tar-riskju ta' kanali ta' distribuzzjoni

21.9. Il-fatturi li għejjin jistgħu jikkontribwixxu biex **jiżdied ir-riskju:**

- a) Ir-relazzjoni ta' negozju tiġi stabbilita bl-użu ta' soluzzjonijiet ta' onboarding mill-bogħod tal-klijenti li ma jkunux konformi mal-Linji Gwida tal-EBA dwar l-Onboarding mill-Bogħod tal-Klijenti⁹.
- b) Ma hemm l-ebda restrizzjoni fuq l-istrument ta' finanzjament, pereżempju fil-każ ta' flus kontanti, ċekkijiet jew prodotti ta' flus elettronici li jibbenefikaw mill-eżenzjoni skont l-Artikolu 12 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- c) Ir-relazzjoni ta' negozju bejn is-CASP u l-klijent tiġi stabbilita permezz ta' fornitur intermedjarju tas-servizz tal-kriptoassi definit fil-Linja Gwida 9.20 hawn fuq.
- d) L-identifikazzjoni u l-verifika ta' klijent jitwettqu minn fornitur ta' servizzi tal-kriptoassi li jinsab f'guriżdizzjoni ta' riskju għoli abbażi ta' ftehim ta' esternalizzazzjoni, f'konformità mal-Artikolu 29 tad-Direttiva (UE) 2015/849.
- e) Kanali ta' distribuzzjoni godda jew teknoloġija ġdida użati għad-distribuzzjoni

⁹ Il-Linji Gwida dwar l-użu ta' Soluzzjonijiet ta' Onboarding mill-Bogħod tal-Klijenti skont l-Artikolu 13(1) tad-Direttiva (UE) 2015/849 (EBA/GL/2022/15).

tal-kriptoassi, li għadhom ma g'ewx ittestjati bis-sħiħ jew li jipprezentaw livell ogħla ta' riskju ta' ML/TF.

- f) Ir-relazzjoni ta' negozju tiġi stabbilita permezz tal-ATMs tal-kripto, li jżid ir-riskju minħabba l-użu tal-flus kontanti.

21.10. Il-fattur li jista' jikkontribwixxi biex **jitnaqqas ir-riskju**:

- a) Fil-każ li s-CASP jibbaża fuq miżuri ta' CDD applikati minn parti terza f'konformità mal-Artikolu 26 tad-Direttiva (UE) 2015/849 u fil-każ li dik il-parti terza tinsab fl-UE.

Miżuri

21.11. Is-CASPs għandhom jiżguraw li s-sistemi li jużaw biex jidentifikaw u jindirizzaw ir-riskji ta' ML/TF jikkonformaw mal-kriterji stabbiliti fit-Titolu I ta' dawn il-Linji Gwida. B'mod partikolari, minħabba l-mudelli ta' negozju tagħhom, is-CASPs għandhom jiżguraw li jkollhom fis-seħħ għodod ta' monitoraġġ xierqa u effettivi, inklużi għodod ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet u għodod avvanzati ta' analitika. Il-firxa ta' dawn l-għodod tiġi ddeterminata min-natura u l-volum tal-attivitajiet tas-CASP, inkluż it-tip ta' kriptoassi magħmula disponibbli għan-negozjar jew għall-iskambju. Is-CASPs għandhom jiżguraw ukoll li l-impjegati rilevanti jirċievu taħriġ speċjalizzat biex ikollhom fehim tajjeb tal-kriptoassi u tar-riskji ta' ML/TF li għalihom jistgħu jesponu lis-CASP.

Diliġenza dovuta tal-klijenti msaħħa

21.12. Fil-każ li r-riskju assoċjat ma' relazzjoni ta' negozju jew tranzazzjoni okkażjonali jizjed, is-CASPs għandhom japplikaw miżuri msaħħa ta' CDD skont l-Artikolu 18 tad-Direttiva (UE) 2015/849 u kif stabbilit fit-Titolu I ta' dawn il-Linji Gwida. Barra minn hekk, is-CASPs għandhom japplikaw miżuri ta' CDD imsaħħa rilevanti elenkati fil-lista hawn taħt, kif meħtieġ, skont l-iskopertura għar-riskju tar-relazzjoni ta' negozju:

- a) Tiġi vverifikata l-identità tal-klijent u tas-sid benefiċjarju abbażi ta' aktar minn sors affidabbli u indipendenti wieħed.
- b) Tiġi identifikata u vverifikata l-identità tal-azzjonisti maġġoritarji li ma jissodisfawx id-definizzjoni ta' sidien benefiċjarji f'konformità mal-Artikolu 3 tad-Direttiva (UE) 2015/849 jew ta' kwalunkwe persuna fiżika li jkollha l-awtorità li topera kont tal-kriptoassi jew indirizz tar-registru distribwit f'isem il-klijent jew tagħti struzzjonijiet dwar it-trasferiment jew l-iskambju ta' kriptoassi jew servizzi oħra relatati ma' dawk il-kriptoassi.
- c) Tinkiseb aktar informazzjoni dwar il-klijent u n-natura u l-iskop tar-relazzjoni ta' negozju biex jinbena profil tal-klijent aktar komplet, pereżempju billi jsir

tiftix ta' sors miftuħ jew tiftix fuq il-midja ta' informazzjoni negattiva jew billi jiġi kkummissjonat rapport investigattiv lil partijiet terzi. Eżempji tat-tip ta' informazzjoni li s-CASPs jistgħu jfittxu jinkludu:

- i. in-natura tan-negożju jew tal-impjeg tal-klijent;
 - ii. is-sors tal-ġid tal-klijent u s-sors tal-fondi tal-klijent li jiġu skambjati għall-kriptoassi biex jiġi raġonevolment issodisfat li dawn ikunu legittimi;
 - iii. is-sors tal-kriptoassi tal-klijent li qed jiġu skambjati għal muniti uffiċjali, inkluż meta u fejn inxtraw;
 - iv. l-iskop tat-tranzazzjoni, inkluż, fejn xieraq, id-destinazzjoni tat-trasferiment tal-kriptoassi;
 - v. informazzjoni dwar kwalunkwe assoċjazzjoni li l-klijent jista' jkollu ma' ġurisdizzjonijiet oħrajn (sede, faċilitajiet operattivi, fergħat, eċċ.) jew individwi li huma magħrufa li jeżerċitaw influwenza sinifikanti fuq l-operazzjonijiet tal-klijent;
 - vi. li tintalab jew tinkiseb *data* dwar it-tranzazzjonijiet tal-kriptoassi tal-klijent u, meta l-klijent ikun CASP, l-istorja ta' negożjar tiegħu mis-sistema tas-CASP.
- d) Tinkiseb evidenza dwar is-sors tal-fondi, is-sors tal-ġid jew is-sors tal-kriptoassi fir-rigward ta' dawk it-tranzazzjonijiet li jipprezentaw riskju ogħla.
- e) Tizdied il-frekwenza tal-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet tal-kriptoassi. It-tranzazzjonijiet kollha għandhom jiġu mmonitorjati għal imġiba, xejriet u indikaturi mhux mistennija ta' attività suspettuża u għandhom jinkludu wkoll il-kunsiderazzjoni tal-partijiet li magħhom qed jinnegozja l-klijent.
- f) Tiġi rieżaminata u, fejn meħtieġ, tiġi aġġornata l-informazzjoni, id-*data* u d-dokumentazzjoni miżmuma b'mod aktar frekwenti u, b'mod partikolari, fil-każ ta' event skattatur.
- g) Fil-każ li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni jkun partikolarment għoli, is-CASPs għandhom jirrieżaminaw ir-relazzjoni ta' negożju kull sena.
- h) Jiġu vvalutati b'mod aktar frekwenti jew aktar fil-fond l-attivitajiet imwettqa permezz tal-kontijiet tal-kriptoassi tal-klijent bl-użu ta' għodod ta' investigazzjoni tal-kriptoassi.
- i) Fil-każ li klijent ikollu diversi indirizzi tar-reġistru distribwit jew networks ta' blockchain, is-CASP għandu jorbot dawn l-indirizzi mal-klijent.
- j) Tizdied il-frekwenza tal-monitoraġġ tal-indirizzi IP tal-klijent u jiġu ċċekkjati

skont l-indirizzi IP użati minn klijenti oħra.

- k) Tinkiseb konferma dwar il-livell ta' għarfien u fehim tal-klijent tal-kriptoassi biex jikseb livell ta' assigurazzjoni li l-klijent ma jintużax bħala kurrier ta' flus miksuba illegalment.
- l) Fejn xejra ta' rtirar jew tiffidja ma tkunx konformi mal-profil tal-klijent jew man-natura u l-iskop tar-relazzjoni ta' negozju, is-CASP għandu jżid miżuri addizzjonali biex jiżgura li l-irtirar jew it-tiffidja jintalab mill-klijent u mhux minn parti terza. Dan huwa partikolarment rilevanti għal klijenti b'riskju għoli jew anzjani jew dawk aktar vulnerabbli.
- m) Tinkiseb konferma li indirizz awtoospitat, li minnu jiġi riċevut trasferiment, huwa taħt il-kontroll jew is-sjieda tal-klijent tas-CASP.

21.13. Is-CASPs għandhom japplikaw għodod avvanzati ta' analitika għat-tranzazzjonijiet fuq bażi sensittiva għar-riskju, bħala suppliment għall-għodod standard ta' monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet. Is-CASPs għandhom japplikaw għodod avvanzati ta' analitika biex jivvalutaw ir-riskju assoċjat mat-tranzazzjonijiet, b'mod partikolari tranzazzjonijiet li jinvolvu indirizzi awtoospitati, peress li dan jippermetti li s-CASP jintraċċa l-istorja tat-tranzazzjonijiet u jidentifika rabtiet potenzjali ma' attivitajiet, persuni jew entitajiet kriminali.

21.14. Fir-rigward ta' relazzjonijiet ta' negozju jew tranzazzjonijiet li jinvolvu pajjiżi b'riskju għoli li mhumiex fl-UE, is-CASPs għandhom isegwu l-gwida fit-Titolu I ta' dawn il-Linji Gwida.

Diliġenza dovuta tal-klijenti ssimplifikata

21.15. F'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx, li ġew ikklassifikati bħala tali bħala riżultat tal-valutazzjoni tar-riskju ta' ML/TF imwettqa mis-CASP f'konformità ma' dawn il-Linji Gwida, u sa fejn ikun permess mil-legiżlazzjoni nazzjonali, is-CASPs jistgħu japplikaw miżuri ta' SDD, li jistgħu jinkludu:

- a) li l-klijenti li jkunu soġġetti għal liċenzjar statutorju u reġim regolatorju, tiġi verifikata l-identità bbażata fuq evidenza li l-klijent ikun soġġett għal dak ir-reġim, pereżempju permezz ta' tiftix tar-reġistru pubbliku tar-regolatur.
- b) tiġi aġġornata l-informazzjoni, id-*data* jew id-dokumentazzjoni ta' CDD biss jekk ikun hemm events skattaturi speċifiċi, bħall-klijent li jitlob prodott ta' riskju għdid jew oġġla, jew bidliet fl-imġiba tal-klijent jew fil-profil tat-tranzazzjoni li jissuġġerixxu li r-riskju assoċjat mar-relazzjoni ma għadux baxx, filwaqt li jiġu osservati kwalunkwe perjodi ta' aġġornament stabbiliti fil-legiżlazzjoni nazzjonali;

- c) titnaqqas il-frekwenza tal-monitoraġġ tat-tranzazzjonijiet għall-prodotti li jinvolvu tranzazzjonijiet rikorrenti.

Iż-żamma tar-rekords

21.16. Fil-każ li l-informazzjoni dwar il-klijenti u t-tranzazzjonijiet tkun disponibbli fuq ir-reġistru distribwit, is-CASPs ma għandhomx ipogġu dipendenza fuq ir-reġistru distribwit għaż-żamma tar-rekords iżda għandhom jieħdu passi biex jissodisfaw ir-responsabbiltajiet tagħhom taż-żamma tar-rekords f'konformità mad-Direttiva (UE) 2015/849 u l-Linji Gwida 5.1 u 5.2 hawn fuq. Is-CASPs għandhom jistabbilixxu proċeduri li jippermettulhom jassoċjaw l-indirizz tar-reġistru distribwit ma' kġavi privata kkontrollata minn persuna fiżika jew ġuridika.